

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UPA16/48
13. maj 2016
Peter Olsen

Inatsisartut ukiakkut 2017-imi ataatsimiinneranni Naalakkersuisut, aallarnisaasunut suliffeeqqanillu ingerlatsisunut, aningaaserivitsigut aqquxit naliginnaasut atorlugit attartorsinnaanngitsunut, annikittunik taarsigassarsisitsinermik ukiuni sisamani misiliinissaq anguniarlugu, Inatsisissamik saqqummiussinissamik peqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Misiliinerup nalaani Aningaasanut Inatsimmi ukiut tamaasa siunertamut 500.000 kr.-nik immikkoortitsisoqartassaaq. Taarsigassarsiat killilimmik annertussuseqartassapput soorlu 20.000 kr-iniit 100.000 kr-inut. Inatsisissatut siunnersuummi ernialersukkanik taarseraanissamik periusissaq ilanngunneqassaaq, pisortat annaasaqarsinnaanerat killilersimaarusullugu. Tamatuma saniatigut Inatsisissatut siunnersuut misileraanerup naanerani nalilersuinissamik piumasaqaammik ilaqqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Naaja H. Nathanielsen, Attaviitsoq)

Oqaluuserisassaq qulaani pineqartoq matumuuna Inuit Ataqatigiinniit imatut oqaaseqarfigissavarput.

Siullermik Naaja H. Nathanielsenimut qujanarujussuaq uunga oqaluuserisassamut soqutiginartumut pissanganarluinnartumullu.

Suliffeqarfeeqqanik aallarnisaarusuttunut saaffigineqarsinnaasut, tapiiffigineqarnissamulluunniit qinnuteqarfingineqarsinnaasut, ullumikkut pioreersut, aallarnisaarusuttunut qinnuteqarfinginiarlugit ajornapallaalersimapput – naleqqukkunnaarsimappullu, Naaja H. Nathanielsen taama isumaqarpoq.

Tamatullu isumaqarnera Inuit Ataqatigiinniit isumaqtigaarpuit.

Naak nunatta inuussutissarsiornikkut ineriartortitsinermik ingerlatsiviata – Greenland Business-ip 2014-mi naatsersuutaani takuneqarsinnaagaluartoq qiortartakkat aqutigalugit tapiissutigineqarsimasut 466.000,- iusut aammalut tunisassiassanik ineriartortitsinissamut 1.936.000.-it atorneqarsimagaluartut, taamaattoq aamma paasitinneqartarpugut suliffeeqqanik aallartitsiniaraluartut arlalippassuit qinnuteqartaraluarlutik itigartinneqartartut.

Tamanna uggornarpoq ajuusaarnarporlu. Taamaattoqarsimappat taava paaserusunnarsinnaavoq tamanna sumik peqquuteqarnersoq. Suliffeqarfeeqqamilli aallartitsiniaraluarlutik amerlasuut qinnuteqaraluarlutik itigartinneqartarsimappata, taava tamanna arlaanik peqqueteqarsimassaaq, Greenland Business-illi ukiumut naatsersuutaani 2014-meersumi tamanna ajoraluartumik takuneqarsinnaanngilaq, kikkut akuerineqarsimanersut, kikkulluunniit itigartinneqarsimanersut.

Taamaammat taamaallaat isumaliutersuuteqaannarsinnaavugut, taamaattumik....

Isumaqarnarsinnaavoq suliffeqarfeeqqanik pilersitsiniartunut, mikro iværksætteritut aamma taaneqarsinnaasunut immaqa Greenland Business pisariualaalersimanerpa? Allaffisorneruallaalersimanerpa? Piumasaqaatit qeratavallaalersimanerpat? Eqarpallaalersimanerpa pisariualaarlunilu? Naleqqussaasoqartariaqalinnginnerpa?

Tamatut isumaqarnarsinnaavoq.

Taamaattumik Inuit Ataqatigiinniit Naaja H. Nahanielsenip, suliffeqarfeeqqanik aallarniiniartunut ullumikkumut naleqqunnerusumik, tulluarnerusumik, pisariinnerusumillu immikkut ittumik atorniartarfiusinnaasumik pilersitsisoqarnissaanik siunnersuutanut isumaqataavugut.

Aningaasaateqarfinnguaq taanna, aningaasanik qinnuteqarfiusinnaasoq pilersikkutsigu, taava assersuutigalugu aallarnissaarniartunit makkunannga qinnuteqarfingeqarsinnaalissagaluarpoq:

Ujaqqanik erlinnartunik pinnersaasiortunngorusuttunit, sanaluttartunngorusuttunit, kulturikkut ingerlatsivimmik pilersitserusuttunit, soorlu filmiliortartunngorusuttunit, immiussisartunngorusuttunit, nipilsortartunngorusuttuniillu. Assersuutaannaapput taakkartorneqartut, immaqa suli allarpassuaqarpoq utaqqiinnartunit, qallunaat oqariartaasiat malillugu takorluisinnaanerup taamaallaat tamanna killilersinnaavaa. Nunarpuk inuuusuttunik pikkorissorpassuarnik ulikkaarpoq nutaaliorusuttunik, aningaasaateqarfimmillu pilersitsinitsigut inuuusuttut aallarnissaarusuttut pitsaasumik periarfississavaatigut.

Siunnersummi ersarippoq siunnersuut ukiuni sisamaannarni misiligutaannaassasoq, taassumalu kingorna aaqqissuussineq naliliiffingineqassalluni. Iluatsippa? Iluatsinngila? Iluatsissinnaassappalli qanoq nuannertigissagaluarpa?

Aningaasaateqarfinnut ullumikkut pioreersunut ilapittuutaalluarsinnaanera Inuit Ataqatigiinniit takusinnaagatsigu iluarismaarpalput, ukiullu sisamat qaangiuppata naliliiffingineqarnissaa Inuit Ataqatigiinniit naammagisimaarlutigu.

Suliffeqarfeeqqanik pilersitsiniartut atorniartarfisisinnaasaannik pilersitsineq aallarnissaasartunut tamanna annertuumik oqilsaataassaaq, minnerungitsumillu nunatta aningaasarsiorneranut, suliffissaqartitsiniarnermullu annertuumik iluaqtaallualersinnaanera Inuit Ataqatigiinniit qularutiginngilarput.

Naak Naalakkersuisut siunnersuuteqartumut akissuteqarnerminni Nordisk Investeringsbank, Europæiske Investeringsbank aamma Danmarkimi Siuariartortsinermut aningaasaateqarfik (Vækstfonden i Danmark) periarfissaareeraluartutut assersuutitut ilangngukkaluaraat, uanga tamanna oqaaseqarfissanngilar, tupigutsannanngitsuunngilarli periarfissatut ilaattut aningaasaateqarfissuit taakku Naalakkersuisunit periarfissaasinnaasutut ilaattut tikkuarneqarsimammata, aningaasaateqarfiiimmi qulaani pineqartut suliffeeqqanik aallartitsiniartunut naleqqutinngilluinnartuupput, atorsinnaanngilluinnarlutillu.

Kisianni ajunngilaq tamakku pinngilagut aamma aporfissanngilavut:

Suliffeqarfeeqqanik aallartitsiniartut qinnuteqarfisisinnaasaannik ingerlatsivimmik pilersitseqatigi-inniarta. Pilersitsigutta taava:

Ujaqqanik pinnersaasioorneq ineriartortissavarput, sanalukkanik tunisassiorneq ineriartortissavarput. Kulturikkut pikialaartitsiviusunik pilersitsiortussaagut. soorlu filmiliornikkut, immiussisarfeqarnikkut nipilsortartunngorusuttunit allarpassuaqarpoq. Taava imminut pilersorneq aningaasarsiornerlu qaffakkiartulissapput.

Aningaasaliissutit aningaasaliissutaalluassapput, aningaasarsiornermik suliffissaqartitsinermillu pilersitsissapput. Aningaasat imminut akilissapput uteqqissappullu.

Inuit Ataqatigiinniit taamatut oqaaseqarluta, Naaja H. Nathanielsenip siunnersuutaa taperserlugu ataatsimiisitaliamut ingerlateqqipparput.